

17 NOE. 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 2105203872
Πληροφορίες: Π. Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα 17 Νοεμβρίου 2014
Αριθ. Πρωτ.: 5819

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Αίτημα του κ. Α. Μπαρδάκη.
ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 1784/2-10-2014 ΑΝΑΦΟΡΑ

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, που κατατέθηκε στη Βουλή, από τους βουλευτές κ.κ. Χ. Κατσώτη, Γ. Γκιόκα, Γ. Λαμπρούλη, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας μέσα από την εφαρμογή της προνοιακής πολιτικής για τα Άτομα με Αναπηρίες αποσκοπεί στην ενίσχυση των ατόμων αυτών για την αντιμετώπιση των αυξημένων και εξειδικευμένων αναγκών που αντιμετωπίζουν εξαιτίας της αναπηρίας τους και στην κοινωνική τους ενσωμάτωση μέσα από την εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής αποκατάστασης.

Αναλυτικότερα εφαρμόζονται 10 προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης στα πλαίσια του επικουρικού και συμπληρωματικού χαρακτήρα της Πρόνοιας σε σχέση με τις παροχές των ασφαλιστικών ταμείων και ανάλογα με το είδος και το ποσοστό αναπηρίας, το ασφαλιστικό καθεστώς κ.τ.λ. Από τα προγράμματα αυτά καλύπτονται όλες οι κατηγορίες αναπηρίας (τυφλοί, κωφοί, άτομα με κινητικές αναπηρίες κ.τ.λ.).

Τα προνοιακά επιδόματα έχουν μη ανταποδοτικό χαρακτήρα και χορηγούνται στους δικαιούχους για την αντιμετώπιση των αυξημένων και εξειδικευμένων αναγκών που προκύπτουν από την αναπηρία τους. Επίσης δεν έχει επέλθει περικοπή στα ποσά χορήγησής τους παρά την κρίσιμη οικονομική συγκυρία.

Η υπηρεσία μας με την υπ' αριθμ. Π3α/Φ.32/Γ.Π.οίκ. 141770/22.12.2011 εγκύκλιό της διευκρινίζει ότι «Δεδομένου του προαναφερθέντος μεγάλου αριθμού δικαιούχων προνοιακών επιδομάτων ΑμεΑ και του επιφορτισμένου έργου των ΚΕΠΑ, σε περιπτώσεις λήξης της γνωμάτευσης των δικαιούχων επιδομάτων, η πληρωμή του επιδόματος αναστέλλεται και δεν διακόπτεται, μέχρι ο ενδιαφερόμενος να προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία του οικείου δήμου τη νέα γνωμάτευση..... Στις περιπτώσεις αυτές, το επίδομα θα χορηγείται αναδρομικά από την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης γνωμάτευσης του δικαιούχου.»

Η αναμόρφωση του κανονιστικού πλαισίου εισάγεται με στόχο τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων και την εναρμόνισή τους με το νέο πλαίσιο πιστοποίησης αναπηρίας των ΚΕΠΑ αλλά και με τη σύγχρονη αντίληψη περί αναπηρίας γενικότερα.

Όπως είναι γνωστό, έργο των υγειονομικών επιτροπών ΚΕ.Π.Α. είναι η διατύπωση υγειονομικής κρίσης επί της κατάστασης της υγείας των αιτούντων, βάσει των θεσμοθετημένων και επιστημονικώς τεκμηριωμένων διατάξεων του Ε.Π.Π.Α., που επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, η δε εκδοθείσα γνωμάτευση χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση.

Επομένως, υποχρέωση να αποφαινούνται οι υγειονομικές επιτροπές ΚΕ.Π.Α. επί ειδικότερων θεμάτων γεννάται μόνο στις περιπτώσεις έκδοσης παραπεμπτικού εγγράφου από τον κατά περίπτωση αρμόδιο Φορέα ή Υπηρεσία του Δημοσίου, στο οποίο διατυπώνονται με

σαφήνεια και πληρότητα τα σχετικά με τις επιμέρους διατάξεις της νομοθεσίας τους ερωτήματα που άπτονται αμιγώς της εκφερόμενης υγειονομικής κρίσης.

Επισημαίνεται, ότι τα σημεία παροχής υπηρεσιών ΚΕ.Π.Α. καλούνται να εξυπηρετήσουν το συνολικό πληθυσμό των ατόμων με αναπηρία ανά την επικράτεια (ασφαλισμένων και ανασφάλιστων πολιτών), υπό δυσχερείς συνθήκες για τα δημόσια οικονομικά μεγέθη, με υφιστάμενες ελλείψεις σε υποδομές και προσωπικό του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με διαρκώς αυξητικές τάσεις των νεοεισερχόμενων αιτημάτων που παραλαμβάνονται καθημερινά από τις υπηρεσίες του Ιδρύματος.

Στο πλαίσιο αυτό:

(α) Κατά τη χρονική περίοδο 2012-2013, το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ προέβη σε έναν συστηματικό σχεδιασμό λήψης εντατικών μέτρων για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των υπηρεσιών ΚΕ.Π.Α. και τη βελτίωση του χρόνου διεκπεραίωσης των υποβαλλόμενων σε αυτά αιτημάτων, που απέδωσε εξαιρετικά αποτελέσματα μέχρι και τον Νοέμβριο 2013.

Συγκεκριμένα, επήλθε σημαντική μείωση του μέσου χρόνου αναμονής των υπό εξέταση περιστατικών πανελλαδικά, ως εξής:

Στο νομό Αττικής ο μέσος χρόνος αναμονής για τα περιστατικά που αφορούν σε όλες τις ιατρικές ειδικότητες μειώθηκε στους δύο με τρεις μήνες, ενώ για την υπόλοιπη Ελλάδα στους τέσσερις έως έξι μήνες, με εξαίρεση τα νευρολογικά και ψυχιατρικά περιστατικά που ο χρόνος αναμονής τους ενίοτε μπορούσε να ξεπεράσει τους έξι μήνες, λόγω έλλειψης ιατρών των συγκεκριμένων ειδικοτήτων.

Όσον αφορά στο συνολικό αριθμό των εκκρεμών αιτήσεων τον μήνα Νοέμβριο 2013, αυτός είχε μειωθεί στις 22.000 περίπου, από τις 65.000 που ήταν ο μέσος όρος των συνολικά εκκρεμών αιτημάτων ανά μήνα, κατά τη διάρκεια του πρώτου ενάμιση χρόνου λειτουργίας των ΚΕ.Π.Α. (υπόλοιπο εκκρεμοτήτων προηγούμενου μήνα συν νεοεισερχόμενα αιτήματα μήνα μείον εξετασθέντα περιστατικά).

Οι εκκρεμότητες δε αυτές (22.000) θα είχαν αισίως μηδενιστεί έως το τέλος του έτους, εάν δεν μεσολαβούσαν οι πολύμηνες απεργιακές κινητοποιήσεις των ιατρών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από τους οποίους απαρτιζόταν αποκλειστικά το Ειδικό Σώμα Ιατρών των Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α., οι οποίες διήρκεσαν μέχρι και τον Φεβρουάριο 2014.

Στις 20-02-2014 τέθηκαν σε εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν.4239/2014 (ΦΕΚ 43Α'/20-2-2014), σύμφωνα με τις οποίες οι ιατροί του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. που είχαν ενταχθεί στο Ειδικό Σώμα Ιατρών Αναπηρίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.3863/2010, όπως ισχύουν μετά τη συμπλήρωσή τους με τις διατάξεις των άρθρων 63 και 64 του ν.4144/2013, εξακολουθούν να υπάγονται σε αυτό και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους για την απρόσκοπτη λειτουργία των υγειονομικών επιτροπών ΚΕ.Π.Α. από 7/2/2014 έως 30/9/2014, ανεξάρτητα αν κατά το μεταβατικό αυτό διάστημα συνεχίσουν να υπηρετούν στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή σε άλλο δημόσιο Υγειονομικό Σχηματισμό (Ε.Σ.Υ.) ή επιλέξουν να ασκήσουν ελεύθερο επάγγελμα ή να απασχοληθούν στον ιδιωτικό τομέα ή έχουν τεθεί σε καθεστώς διαθεσιμότητας.

Πρόσφατα δε, με νέα νομοθετική ρύθμιση παρατάθηκε η ισχύς των διατάξεων του προαναφερόμενου άρθρου 11 του ν.4239/2014 μέχρι την σύσταση του νέου Ειδικού Σώματος Ιατρών [άρθρο 18 παρ.7 του ν.4302/2014 (ΦΕΚ 225/τ.Α'/8-10-2014)].

(β) Με αυτά τα δεδομένα και προκειμένου να επέλθει το συντομότερο δυνατόν εξομάλυνση της απρόβλεπτης αυτής κατάστασης εξαιτίας της οποίας προκλήθηκε εκ νέου συσσώρευση μεγάλου αριθμού εκκρεμοτήτων ανά την επικράτεια και κυρίως στα αστικά κέντρα, η αρμόδια Δ/ση Αναπηρίας και Ιατρικής της Εργασίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ προέβη και προβαίνει εντατικά στον προγραμματισμό συνεδριάσεων όσο το δυνατόν περισσότερων υγειονομικών επιτροπών, με αποτέλεσμα, αφενός, την τάχιστα επαναφορά του συστήματος εισροών-εκροών (εισερχόμενα και διεκπεραιωμένα αιτήματα) στην πρότερη ισορροπία, σε χρονικό διάστημα μόλις τριών μηνών (Μάρτιος-Μάιος 2014) και αφετέρου, τη βελτιωμένη απόδοση του παραγόμενου έργου -συγκριτικά με τα προαναφερόμενα αποτελέσματα του φθινοπώρου 2013-, δεδομένης της αύξησης των νεοεισερχόμενων αιτημάτων μηνιαίως από την αρχή του τρέχοντος έτους (ο μέσος όρος νέων αιτήσεων μηνιαίως ανέρχεται σε 11.000 περίπου και ο συνολικά εισερχόμενος όγκος αιτημάτων από 1/1/2014-23/10/2014 σε 104.387).

Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι, στο πρώτο εξάμηνο του 2014 καταχωρήθηκαν στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα ΚΕ.Π.Α. 30% περισσότερες νέες αιτήσεις από το αντίστοιχο εξάμηνο του 2013 και 45% περισσότερες από τους τελευταίους μήνες του 2012.

Έτσι, ο μέσος χρόνος αναμονής μειώθηκε κατά μέσο όρο στις αστικές περιοχές ανά την επικράτεια σε ενάμιση μήνα για εξέταση από Α.Υ.Ε. και Β.Υ.Ε. περιστατικών όλων των ειδικοτήτων και στις απομακρυσμένες περιοχές σε τρισήμιση, καθώς για τις περιπτώσεις αυτές συγκροτούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα εφεξής ειδικά κλιμάκια ιατρών όλων των ειδικοτήτων που μεταβαίνουν επί τόπου για την εξέτάσή τους, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των ασθενών, αφού δεν απαιτείται πλέον η μετακίνησή τους στα πλησιέστερα αστικά κέντρα.

Περαιτέρω, σας γνωρίζουμε ότι κατά μέσο όρο προγραμματίζονται 1400 υγειονομικές επιτροπές μηνιαίως που εξετάζουν τουλάχιστον 20.000 αιτήματα, ενώ στις 23/10/2014 οι εκκρεμείς αιτήσεις πανελλαδικά ανέρχονται μόλις σε 13.177.

(γ) Επιπλέον, επίκειται σύντομα η ολοκλήρωση των απαιτούμενων ρυθμίσεων, κυρίως μέσω των νέων (ηλεκτρονικών) τεχνολογιών του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, για την αποτελεσματική διαχείριση και οργάνωση του όγκου των ροών που εισάγονται προς επεξεργασία σε καθημερινή βάση.

Στο πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνεται και η διαδραστική ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του Ο.Π.Σ./ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και των συμβατών με αυτό μηχανογραφικών συστημάτων όλων των εμπλεκόμενων Φορέων και υπηρεσιών του Δημοσίου, για την ανταλλαγή και άντληση όλων των απαιτούμενων για την πιστοποίηση αναπηρίας πληροφοριών (βάσεις δεδομένων, Μητρώα Αναπήρων κ.λπ.).

Σε πρώτο στάδιο, έχει ήδη τεθεί σε λειτουργία, από 12/11/2013, η νέα ηλεκτρονική υπηρεσία πιστοποίησης όλων των Φορέων-Παρόχων αναπηρικών συντάξεων, επιδομάτων και λοιπών προνομίων, προκειμένου αυτοί να αντλούν ηλεκτρονικά τις ιατρικές γνωματεύσεις ΚΕ.Π.Α. για τις αιτήσεις που εκκρεμούν στις υπηρεσίες τους, διασφαλίζοντας τη διαδικασία χορήγησης των σχετικών παροχών, αποτρέποντας την παραβατικότητα και ελαχιστοποιώντας τις μετακινήσεις της ευαίσθητης ομάδας των ατόμων με αναπηρία.

Επίσης, με γνώμονα την περαιτέρω διευκόλυνση των ατόμων με αναπηρία, σχεδιάζεται νέα εφαρμογή η οποία θα δίνει τη δυνατότητα στον κάθε ενδιαφερόμενο να καταθέτει ηλεκτρονικά την αίτηση για πιστοποίηση αναπηρίας από τα ΚΕ.Π.Α. και να παρακολουθεί τόσο την πορεία της αίτησής του όσο και το οριστικό αποτέλεσμα της υγειονομικής κρίσης που τον αφορά.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι, από την έναρξη λειτουργίας των ΚΕ.Π.Α. υπήρξε πάγια εντολή της Διοίκησης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ τα αιτήματα για τη χορήγηση σύνταξης αναπηρίας, τα επιδόματα αναπηρίας και οι κάθε είδους οικονομικές ενισχύσεις των Υπηρεσιών Πρόνοιας, είτε αυτά αφορούν σε απονομή για πρώτη φορά, είτε σε παράταση, να προγραμματίζονται για εξέταση από τις υγειονομικές επιτροπές ΚΕ.Π.Α. κατά προτεραιότητα, για λόγους καθαρά βιοποριστικούς.

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα τις συνταξιοδοτικές παροχές αναπηρίας, επισημαίνεται ότι οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που χορηγούν τις εν λόγω παροχές δύνανται, κατά την πάγια ασφαλιστική πρακτική, να παραπέμπουν στα ΚΕ.Π.Α. τις περιπτώσεις παράτασης των συντάξεων αναπηρίας των συνταξιούχων τους δύο με τρεις μήνες πριν από τη λήξη του σχετικού δικαιώματος, ώστε να προγραμματίζονται έγκαιρα οι αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές και να συντομεύεται ο χρόνος αναμονής των δικαιούχων. Εξάλλου, η σχετική δυνατότητα έχει εξαρχώς προβλεφθεί στο Ο.Π.Σ./ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Ομοίως, σε κάθε περίπτωση επανεξέτασης ήδη χορηγηθέντος επιδόματος ή οικονομικής ενίσχυσης αναπηρίας, η μέριμνα για την έγκαιρη παραπομπή στα ΚΕ.Π.Α. πριν τη λήξη του ανήκει αποκλειστικά στον αρμόδιο παραπέμποντα φορέα ή υπηρεσία του Δημοσίου.

Σημειώνεται περεταίρω ότι, μεγάλο μέρος των υφιστάμενων εκκρεμοτήτων οφείλεται στις επανεισαγωγές περιστατικών για προγραμματισμό εκ νέου στα ΚΕ.Π.Α., για τα οποία έχει ήδη εκδοθεί γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής, μετά από επαναπομπή των ενδιαφερόμενων στα ΚΕ.Π.Α. από υπηρεσίες του Δημοσίου, οι οποίες απαιτούν την επαναδιατύπωση της υγειονομικής κρίσης των υγειονομικών επιτροπών, σύμφωνα με την επί λέξει διατύπωση των κατά περίπτωση παθήσεων που αναφέρουν οι καταστατικές τους διατάξεις, άλλως αρνούνται να προβούν στις σχετικές παροχές αναπηρίας στους δικαιούχους.

Η λύση επί του συγκεκριμένου θέματος, αφορά στον επιβεβλημένο εκσυγχρονισμό των διατάξεων της νομοθεσίας των ανωτέρω υπηρεσιών που αφορούν στις προϋποθέσεις χορήγησης των κατά περίπτωση παροχών αναπηρίας και στην εναρμόνιση αυτών με τα

ισχύοντα επιστημονικά δεδομένα του Ενιαίου Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας, βάσει του οποίου αποφαινόνται σχετικά οι υγειονομικές επιτροπές ΚΕ.Π.Α.

Με τα δεδομένα αυτά, καθίσταται αναπόφευκτο να απαιτηθεί εκ των υστέρων περισσότερος χρόνος για την οριστική μετάβαση από τον κατακερματισμό των προϊσχυόντων συστημάτων στο σκοπούμενο ενιαίο σύστημα πιστοποίησης του βαθμού αναπηρίας. Προκειμένου να συντομευθεί ο χρόνος αυτής της μετάβασης και να καταστεί ο νέος θεσμός λειτουργικά αποτελεσματικός για τους εξυπηρετούμενους πολίτες, την τελευταία διετία δρομολογήθηκαν, τακτές συναντήσεις στελεχών όλων των εμπλεκόμενων φορέων που αφορούν στα καίρια ζητήματα της εναρμόνισης της νομοθεσίας τους σύμφωνα με τα παραπάνω.

Τέλος, όσον αφορά στις αιτήσεις για προνοιακά επιδόματα τα οποία αποτελούν το 75%-80% του συνολικού αριθμού εισερχομένων αιτημάτων στα ΚΕ.Π.Α., σας γνωρίζουμε ότι, από την άνοιξη 2013 συστάθηκαν αντίστοιχες Ομάδες Εργασίας με σκοπό τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου Κανονιστικού Πλαισίου χορήγησης των προνοιακών επιδομάτων, έργο που ολοκληρώθηκε σε ένα σημαντικό βαθμό (υπολείπονται ακόμη κάποιες ρυθμίσεις ως προς τις προϋποθέσεις ιατρικής φύσης χορήγησης των προνοιακών παροχών), με τη σύνταξη σχετικών νομοθετικών ρυθμίσεων που πρόκειται σύντομα να υποβληθούν στο νομοπαρασκευαστικό σώμα προς έγκριση.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ

